

V POSLANSTVO ZVEZE SLOVENSKIH ČASTNIKOV SPADA TUDI VZGOJA MLADIH

Območno združenje slovenskih častnikov Ormož je letos že drugič zapored izvedlo terensko usposabljanje dijakov srednjih šol in gimnazij iz vsebin samozaščite in preživetja. Gre za usposabljanje iz teoretičnih vsebin v prvem delu ter v nadaljevanju za izvedbo večdnednega terenskega usposabljanja iz vsebin, potrebnih za osnovno preživetje in sopomoč. Na podlagi dosedanje izvedbe in odzivov srednješolskih izobraževalnih ustanov lahko potrdimo velik interes po uvedbi teh vsebin v izobraževalne procese. Kako je potekal dosednji razvoj predmeta Samozaščita in preživetje ter kakšna je perspektiva le-tega, smo se pogovarjali s predsednikom Območnega združenja slovenskih častnikov Ormož, majorjem Ernestom Plehom.

Dijaki se naučijo izdelati priročna orodja iz povsem naravnih materialov.

Kako je prišlo do zamisli o organizaciji Vojaškega tabora za dijake oziroma, kot se sedaj imenuje, Samozaščite in preživetja?

Kot častnik Slovenske vojske in član naše stanovske organizacije ter tudi kot skrben državljan Republike Slovenije pozorno spremljam dogajanja v svetu. Če spremljamo dogajanja na vzhodu Evrope, dogajanja na drugi strani Sredozemskega morja, vale beguncev, ki se prebijajo v Evropo, in številne naravne nesreče, ki niso več naključje, ampak vedno bolj realna stvarnost, smo vsi skupaj lahko zaskrbljeni. Trenutno te zaskrbljenosti v naši državi še ni zaznati, ker smo še vseeno daleč od vsega in se nas ti dogodki še ne dotaknejo. Vendar, če se bodo zadeve v prihodnosti stopnjevale in se tudi približale nam, se bomo začeli vedno bolj odzivati in posledično tudi bolj javno izražati svojo zaskrbljenost. To je nekako osnova, ki je meni in mojim kolegom iz našega območnega združenja dala zagon, da se moramo vključiti v preventivo in da kot »vojaška avtoriteta« v lokalnem okolju (delujemo na območju občine Ormož, občine Sveti Tomaž in občine Središče ob Dravi) naredimo korak več za naše mlade, naše zanamce in posledično tudi za vse nas. Dejstvo je, da sedanja mladina nima več takih obveznosti in tudi možnosti (razen virtualno) pridobivanja osnovnih znanj s področij samozaščite, preživetja pa tudi obrambne varnosti, kot smo to imeli mi v nekem drugem času.

Zato smo v svoji organizaciji v lanskem letu na eni izmed sej predsedstva zaznali to področje kot eno izmed prioritet svojega poslanstva in se odločili, da bomo del vojaškostrokovnega delovanja v prihodnje usmerili tudi v delo z mladimi na območju. Naš cilj je osveščanje mladih na področju vojaškostrokovnih veščin, koristnih za lastno preživetje in osebno rast ter na tak način pomagati k dvigu obrambne varnosti. Pri tem ne gre za militarizacijo mladih, ampak zgolj za prenos splošnih večinskih znanj, ki lahko koristijo vsaki civilni osebi, ko se znajde v ekstremni situaciji.

Kako se je celotna zgodba razvijala ti dve leti?

Po odločitvi, da gremo v to zgodbo, smo se povezali s ključnimi predstavniki Gimnazije Ormož, kjer so idejo sprejeli z navdušenjem, in dogovorili smo se glede osnov za pripravo projekta. V nadaljevanju sva s podpredsednikom združenja, štabnim vodnikom Stankom Jurkovičem, izdelala osnutek programa in ga uskladihla z ravnateljico Gimnazije Ormož mag. Blanko Erhatici. Osnutek programa smo na seji predsedstva potrdili in tako je ta dokument postal osnova za uvedbo postavke Vojaški tabor za dijake v Letnem načrtu združenja 2014 in pozneje uspešno izvedbo dejavnosti v letu 2014. Po izvedbi te dejavnosti in analizi smo izdelali poročilo za Predsedstvo ZŠC s predlogom k bolj celovitemu pristopu k tej dejavnosti na ravni celotne organizacije. Predsednik ZŠC, generalmajor dr. Alojz Šteiner, je podprl naš predlog in celotna zgodba se je letos začela odvijati širše. Na začetku letošnjega leta smo prenovili program, ga izdelali skladno z merili civilnega izobraževalnega sistema in tako je nastal učni načrt Samozaščita in preživetje, ki ga je potrdilo tudi Predsedstvo ZŠC na svoji 13. seji. Letos smo predstavniki ZŠC obiskali nekatere gimnazije in srednje šole, ki so izkazale interes po izvedbi tega učnega načrta, in jim predstavili vsebine ter tudi izkušnje iz lanskega leta. Sodelovanje je dalo pozitivne rezultate, saj se je kar nekaj šol odločilo, da bi v naslednjem letu, torej v letu 2016, pristopilo k izvedbi teh vsebin, katerih nosilec bodo lokalne organizacije ZŠC.

Lahko podrobneje predstavite učni načrt Samozaščita in preživetje?

Učni načrt obsega 90 ur izobraževanja in

Poznavanje priprave vode je osnova za preživetje.

Obroki so plod celodnevne nabiranja hrane v naravnem okolju.

usposabljanja. Sestavljen je iz splošnega skupnega dela v obsegu 20 ur. Splošni del zajema vsebine, osredotočene na spoznavanje osnov izgradnje kolektiva in odnosov znotraj njega, ter teoretične in praktične vsebine osnov nudenja prve pomoči ob nesrečah. Mladim podamo tudi znanja s področja ravnanja v primeru požarne ogroženosti in v primeru naravnih nesreč ter osnove iz topografije in orientacije na neznanem zemljišču.

V nadaljevanju pa se posamezna šola in lokalna častniška organizacija dogovorita glede na interes in možnosti izvedbe o realizaciji modula A ali modula B, ki sta oba v obsegu 70 ur. Modul A je praktično terensko delo iz veščin preživetja. Vsebinski poudarek je na razumevanju pomena vode v naravi, njenega pridobivanja in uporabe, na prehranjevanju v naravi, na premikanju po neznanem terenu, na izdelavi zavetišč in bivakov. Prav tako

Priprava ognja je osnova preživetja.

dijake seznanimo z ognjem, njegovim pomenom pri pripravi hrane in zagotavljanju toplote ter s pripomočki, z orodji in s sredstvi za obrambo.

Modul B pa je usmerjen v spoznavanje varnostno-obrambnih in zaščitnih državnih institucij, spoznavanje veteranskih in domoljubnih organizacij ter drugih strokovnih društev in organizacij. Usposabljanje izvajamo skozi dnevne terenske dejavnosti, učna potovanja in obiske.

Seveda same lokalne častniške organizacije vseh teh vsebin ne zmorejo same izvesti. Ključna vloga teh organizacij so usklajevanje, načrtovanje in organizacija predmeta ter izvedba določenih vsebin, za del vsebin pa se kot soizvajalce povabi lokalna društva in organizacije iz policije, gasilstva, zaščite in reševanja, zdravstva, zgodovine in kulture ter sorodnih organizacij.

Vsebine delujejo aktualne in zanimive ter vsekakor vsestransko uporabne. Kakšni pa so bistveni cilji tega učnega načrta?

Cilj učnega načrta je seznaniti mlade z vojaškim življenjem, osnovnimi vojaškimi znanji in veščinami. Cilj je v mladih vzpodbuditi občutek za improvizacijo, samoiniciativnost, iznajdljivost, odločnost, premagovanje neznanega, spoznavanje in izgradnjo kolektiva, iskanje sebe in svoje vloge znotraj kolektiva, občutek

za organizacijo in delitev dela, dojemanje narave, naravnih pojavov ter razumevanje odvisnosti od narave. Prav tako pa imajo mladi možnost spoznati organizacije, ki delujejo v lokalnem okolju na področju varnosti, zaščite in reševanja ter negovanja naše vojaškozgodovinske dediščine. Torej gre za širok spekter znanj in veščin, gre za učenje in vzgojo, ki bo mladim kljub kratkemu času usposabljanja odprla nove razsežnosti dojemanja sebe, okolice in sveta.

Do sedaj ste izvedli vsebine učnega načrta že dvakrat. Kako je izvedba potekala in kakšni so odzivi mladih in pa seveda šol?

Naše združenje je v letu 2014 organiziralo in izvedlo prvi takrat imenovani Vojaški tabor za mlade, ki je bil predvsem namenjen dijakom Gimnazije Ormož (starejšim od 16 let). Z gimnazije se je dejavnosti udeležilo deset dijakov ter dva dijaka iz drugih šol. Med njimi so bile štiri dijakinje, ki so enakovredno fantom nabirale izkušnje iz preživetja v naravi. Dejavnost smo izvedli v sodelovanju z inštruktorjem preživetja iz The School of Survival from Nature, ob podpori SV, še posebej 72. BR, in Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Ormož. Letos smo ponovno izvedli dejavnost, katere se je tokrat udeležilo devet dijakov iz različnih srednjih šol in z gimnazij. Dijaki so na obeh usposabljanjih pokazali veliko mero

zrelosti, odločnosti, samodiscipline, samoorganiziranosti, samoiniciativnosti, dobrega skupinskega delovanja in bili izjemno uspešni pri osvajanju vseh veščin. Za uspešno zaključeno usposabljanje sta jim bila podeljena potrdilo o udeležbi in certifikat iz uspešno opravljenega preživetja v naravi. Dijaki so bili nad izvedbo navdušeni in izkazali izjemen interes po nadgradnji večinskih znanj v naslednjem šolskem letu.

Kakšen je odziv v civilnem izobraževalnem sistemu glede na ponudbo, ki jo promovirate v zadnjih dveh letih?

Kot sem že omenil, ima projekt Samozaščita in preživetje velik odmev v civilnem šolskem sistemu. Kar nekaj gimnazij in srednjih šol je izkazalo interes po uvedbi in izvedbi vsebin tega predmeta v okviru svojih izobraževalnih procesov. Tako smo letos uskladili in delno izvedli navedene vsebin predvsem iz modula A tudi z Gimnazijo Kranj. Pri tem se je vključila in dejavnost podprla tudi Slovenska vojska, ki je v okviru naravoslovno-raziskovalnega tabora Gimnazije Kranj na začetku junija sodelovala pri izvedbi vsebin preživetja v naravi, sanitetnega pouka in nekaterih vsebin vojaškega peteroboja. Gimnazija Kranj že tradicionalno izvaja imenovani tabor v prvi polovici junija v vasi Stanjevci v Prekmurju. Tako je prišlo do povezovanja med gimnazijo, častniško organizacijo in Slovensko vojsko. Sodelovanje in organizacijo s strani SV je prevzel RB 72. BR v sodelovanju z GŠSV in 74. PEHP, saj je vas Stanjevci v domicilu RB 72. BR SV. Enodnevno usposabljanje je bilo zelo uspešno in želja po nadaljevanju tega sodelovanja je bila izražena s strani vodstva gimnazije, s strani spremljevalcev in s strani 240 dijakov, ki so se udeležili tega usposabljanja.

Želim pa poudariti še to, da se za vsebine učnega načrta zanimajo ne samo srednje šole, ampak tudi osnovne šole in mogoče bi bil lahko v prihodnje razmislek usmerjen tudi v to, da se predmet spremeni po načelu postopnosti, torej del vsebin že v osnovnih šolah in potem nadgradnja v srednjih šolah.

Kakšna je vizija tega učnega načrta za v prihodnje?

Častniška organizacija ima ambicijo predstaviti in približati predmet čim širšemu delu srednješolskega izobraže-

Po vrnitvi nazaj v »civilizacijo«

valnega sistema ter s tem na nek način prepričati širšo strokovno javnost v razmislek o morebitni uvedbi tega predmeta v bližnji prihodnosti kot enega izmed izbirnih vsebin. S tem bi dijakom omogočili možnost izbora in posledično možnost spoznavanja vseh navedenih veščin med šolskim letom. Dijaki, ki se odločajo za

pridobivanje teh znanj in veščin, so lahko vsekakor posledično tudi potencialni kandidati v okviru pridobivanja kadra za vstop v slovenske zaščitne in varnostne strukture. Vsekakor bo treba še marsikaj uskladiti in doreči glede same izvedbe, prav tako pa v prihodnje na podlagi izkušenj nadgraditi tudi sam učni načrt.

Začetek je dober, občutki in odzivi pozitivni in sam gledam na prihodnost tega predmeta z optimizmom. (KB)

Major Ernest Pleh, po izobrazbi magister menedžmenta, se je po odsluženem vojaškem roku leta 1990 priključil TO RS in njenim pripravam na osamosvojitve. Leta 1991 je kot pripadnik diverzantskega voda sodeloval v bojih na območju

Ormoža pa tudi širše. Istega leta se je vključil v izbirne postopke za zaposlitev v takratnih vodih stalne sestave TO RS in bil razporejen na dolžnost profesionalnega vojaka - vojaškega policista v 73. Območnem štabu Ljutomer. Leta 1992 je bil prerazporejen v 730. UC na Ptuj na dolžnost inštruktorja, kasneje pa je v tej enoti opravljal še dolžnosti poveljnika učnega oddelka in učnega voda. Po

reorganizaciji 730. UC v 2/72. BR SV je vse do leta 2001 v tej enoti opravljal dolžnosti poveljnika voda in poveljnika čete. Leta 2001 je bil prerazporejen na dolžnost poveljnika učne enote v Šolo za častnike ter v tej enoti opravljal do leta 2010 še dolžnosti pomočnika za operativno učne zadeve in namestnika poveljnika Šole za častnike. V letih od 2011 do 2013 je bil namestnik poveljnika 74. MOTB, nato pa ob reorganizaciji SV leta 2013 prevzel dolžnost načelnika sektorja S3 v 72. BR. Leta 2014 se je za krajše obdobje vrnil na dolžnost namestnika poveljnika v novo ustanovljeno enoto 74. PEHP. Konec leta 2014 je bil postavljen na sedanjo dolžnost poveljnika RB 72. BR in poveljnika Vojašnice Murska Sobota.

Končal je ključna usposabljanja v SV in sicer Šolo za podčastnike (1993), Šolo za častnike (1998), Štabno šolanje (2002) in Višje štabno šolanje (2012) ter številne tečaje doma in v tujini. Udeležil se je dveh MOM v Afganistanu in sicer leta 2007 kot častnik za povezave v HQ ISAF v Kabulu in leta 2012/2013 kot poveljnik svetovalnega tima na območju Faraha.

Major Ernest Pleh je član predsedstva OZVVS Ormož od njene ustanovitve, je nosilec bojnega znaka Ormož in ima status veterana. V ZSČ je od njene ustanovitve in danes opravljal svoj drugi mandat predsednika OZSČ Ormož.